

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Vår dato: 24.10.2016
Vår ref.: 2016/3135
Arkivkode:561
Deres dato: Deres ref.:

Supplerende uttalelse til samla høring av "småkraftpakke" med ni småkraftverk i Namdalen

Vi viser til vår tidligere uttalelse i saken datert 25.08.16 vedrørende "småkraftpakke" med ni omsøkte småkraftanlegg og nettanlegg i Namdalen i Nord-Trøndelag. Her fremla Fylkesmannens sine overordna vurderinger og synspunkt i saken og vi gjentar ikke disse nå.

Videre ga vi her en samla og endelig uttalelse for de fire kraftverksprosjektene som var mest konfliktfylt i forhold til reindriftsinteresser og miljøinteresser (se avsnitt nr. 1), mens vi for de fem resterende prosjekt uttalte at vi ville komme tilbake til disse etter sluttbefaringer i regi av NVE i uke 37 og 36. Disse fem er nå behandlet i avsnitt nr. 2.

1) Fylkesmannens uttalelse til Bjørelva, Litflåttådalselva, Steinåa og Grøndalstjøenna.
Fylkesmannens uttalelse til disse fire prosjektene ble gitt i vår høringsuttalelse av 25.08.16. Her ga vi en omfattende vurdering og begrunnelse for vårt syn mht. disse prosjektene og Fylkesmannen fremmet innsigelse til prosjekt *Bjørelva* og *Litflåttådalselva*. Videre frarådet vi prosjekt *Steinåa* og frarådet sterkt *Grøndalstjøenna*.

Etter dette ble det i uke 37 og 38 gjennomført befaringer i regi av NVE der Fylkesmannen deltok. Etter disse befaringsene har NVE i brev av 30.9.16 krevd en konsekvensutredning av virkningene for reindrifta i Åarjel Njaarke sijte (vestsida av Namsen). Fylkesmannen slutter seg til dette kravet og imøteser en utredning som kan bidra til en samlet reindriftsfaglig vurdering av de fire prosjektene på vestsida av Namsen.

Under befaringsene ble det videre fra tiltakshavere vurdert mulige endringer for noen av prosjektene. Fylkesmannen vil uttale seg til og ta stilling til eventuelle prosjektendringer på vanlig måte dersom dette kommer på høring som en ny/endret konsesjonsøknad.

2) Fylkesmannens uttalelse til Øvre Skorovasselva, Nedre Skorovasselva, Grøndalselva, Sandåa og Flåttådalselva.

I vår høringsuttalels 25.08.16 ga vi en kort foreløpig uttalelse til disse prosjektene. Etter gjennomførte befaringer i uke 37 og 38 har vi følgende tilleggsmærknader:

All utbygging/ aktivitet i reinbeiteområdet vil påvirke reinen, når den har tilhold i området. Utbyggingen og aktivitet tilknyttet kraftverk medfører forstyrrelser for rein slik at den ikke benytter området til beite, ikke foretar naturlig trekk og det gir ekstraarbeid for reineiere ved flytting. Det er også usikkerhet rundt isforhold ved inntaksdammer og kraftstasjoner, som kan medføre drukning og vansker med å passere både for rein og reineiere. Vi mener det er aktuelt med vilkår i eventuelle konsesjoner som sier at reinbeitedistriktet kan kreve at inntaksdammer /basseng blir inngjerdet. Dette kan best vurderes etter en eventuell utbygging.

Skorovass- og Grøndalselva går som en linje gjennom flytt- og trekklei til vårbeite og kalvingsland. De tre planlagte kraftverkene (Øvre og Nedre Skorovasselva og Grøndalselva) vil sammen være en barriere som krysser gjennom hele området for flyttingen/trekket. Av disse mener vi Øvre Skorovasselva vil gi størst negative konsekvenser. Dette er på grunn av flyttleia og usikkerheten i forhold til annen utbygging i nærområdet. Felles moment for alle er at anleggsperioden må tilpasses til reindriftens bruk. Det er kjent at for utbygger er det mest hensiktsmessig å gjennomføre anleggsperioden samlet for alle kraftverk som gis konsesjon. Avklaring og tilpassing av anleggsperioden vil være svært viktig for å redusere de negative konsekvensene for reindriften.

Øvre Skorovasselva

Reindriftsinteresser

Som beskrevet på befaringen, flyttes reinen over elva i dette området. En tverrdal vest for Skorovassklumpen gjør at man på høsten (ved samling til gjerdet) må komme på oversiden av tverrdalen. Med økt utbygging og aktivitet i Skorovass, kan bruken av denne flyttleia bli enda viktigere. Tid for anleggsperioden vil være avgjørende for at distriktet skal kunne nytte denne.

Miljøområdet

Øvre Skorovasselva kraftverk vil etter Fylkesmannens vurdering medføre *relativt små negative konsekvenser* for miljøinteresser. Under forutsetning av at foreslåtte avbøtende tiltak tas inn som vilkår, har vi *ingen vesentlige merknader mot* at det gis konsesjon for prosjektet.

Nedre Skorovasselva kraftverk

Reindriftsinteresser

Vi har ingen merknader ut over de merknader som er gitt innledningsvis i avsnitt nr. 2 samt i vår tidligere uttalelse av 25.08.16.

Miljøområdet

Nedre Skorovasselva kraftverk vil etter Fylkesmannens vurdering medføre *relativt små negative konsekvenser* for miljøinteresser. Under forutsetning av at foreslåtte avbøtende tiltak tas inn som vilkår, har vi *ingen vesentlige merknader mot* at det gis konsesjon for prosjektet.

Grøndalselva kraftverk

Reindriftsinteresser

En del av reinflokkene krysser gjerne Grøndalselva vest for Sundshaugen (rett øst for planlagt kraftstasjon). I anleggsperioden vil reinen bli hindret i sitt trekk, men ved drift ser vi ikke at kraftstasjonen vil være et hinder. Forlengelse av veien ned til inntak kan medføre økt aktivitet ut over det som er tilknyttet inntaket/ kraftproduksjon. Dette vil medføre unødige forstyrrelser for rein både med tanke på beitero og flytting/ trekk. Ved en eventuell konsesjon bør det være vilkår om at reinbeitedistriktet kan kreve veien stengt med bom, for å unngå unødig aktivitet.

Miljøområdet

Grøndalselva kraftverk vil etter Fylkesmannens vurdering medføre *relativt små negative konsekvenser* for miljøinteresser. Under forutsetning av at foreslåtte avbøtende tiltak tas inn som vilkår, har vi *ingen vesentlige merknader mot* at det gis konsesjon for prosjektet.

Sandåa kraftverk

Reindriftsinteresser

Vi har ingen merknader ut over de merknader som er gitt innledningsvis i avsnitt nr. 2 samt i vår tidligere uttalelse av 25.08.16.

Miljøområdet

På miljøområdet står hensynet til Namsblank helt sentralt. Namsblank er en relikvt laksefisk der bestanden er kritisk truet og der hovedårsaken til den negative bestandsutviklingen antas å være omfattende kraftutbygginger i Namsenvassdraget over mange tiår.

Det foreligger eldre, ubekreftede opplysninger om at det skal ha vært registrert Namsblank i Sandåa. Dette har imidlertid ikke latt seg bekrefte selv etter flere sesongers prøvefiske i elva. Fylkesmannen har derfor konkludert med at Sandåa ikke er et leveområde for Namsblank.

Sandåa kraftverk vil etter Fylkesmannens vurdering medføre *relativt små negative konsekvenser* for miljøinteresser. Under forutsetning av at foreslåtte avbøtende tiltak tas inn som vilkår, har vi *ingen vesentlige merknader mot* at det gis konsesjon for prosjektet.

Flåttådalselva kraftverk

Reindriftsinteresser

Av prosjektene i Åarjel Njaarke sijte har vi vurdert Flåttådalselva som det minst konfliktfylte for reindrifta. Det vil være viktig at en eventuell anleggsperiode planlegges i samarbeid med reinbeitedistriktet, slik at anleggsarbeidet utføres når det ikke er rein i nærområdet.

Videre mener vi at alternativ B er det beste valget for plassering av kraftverksstasjonen.

Dette gir minst negative følger for reindrifta ved at berørt elvestrekning blir kortere og elvas sperrefunksjon i forbindelse med oppsamling og flytting blir mer forutsigbar. Utover dette ser vi ikke behov for å kommentere mer detaljert, da vi vil komme med eventuelle merknader til reindriftsutredningen når den foreligger.

Miljøområdet

På miljøområdet står hensynet til Namsblank helt sentralt. Namsblank er en relikvt laksefisk der bestanden er kritisk truet og der hovedårsaken til den negative bestandsutviklingen antas å være omfattende kraftutbygginger i Namsenvassdraget over mange tiår.

I tidligere fiskeundersøkelser har det ikke blitt registrert Namsblank på aktuelle elvestrekning. Under prøvefiske i 2009 i tilknyttet konsesjonssøknaden ble det imidlertid fanget 3 ind. opp til kote 210 på elvestrekningen mellom planlagt kraftstasjon og inntaksdam (kote 224).

Etter Fylkesmannens vurdering fremstår imidlertid ikke berørt strekning mellom inntaksdam og kraftstasjon som særlig egnet leveområde for Namsblank. Særlig øvre deler av strekningen er preget av mye fast fjell og lite områder med gunstig bunnsubstrat for Namsblank, både som gyteområder og oppvekstområder.

Ut fra framlagte miljørapport og tidligere undersøkelser er det fortsatt uklart hvor og om det er et absolutt/sikkert vandringshinder nedstrøms planlagt inntaksdam på kote 224.

Fylkesmannen mener derfor at det er behov for en endelig avklaring av dette forholdet og ber om at det blir gjennomført en tilleggsundersøkelse for å avklare aktuelle vandringshinder for Namsblank på berørt strekning. Dette bør utføres av en faginstusjon med spesialkompetanse på området.

Dersom en slik undersøkelse konkluderer med at planlagt inntaksdam ligger ovenfor et absolutt vandringshinder, mener Fylkesmannen at hensynet til Namsblank blir tilfredsstillende ivarettatt gjennom konsesjonssøknadens forslag til avbøtende tiltak med en foreslått minstevassføring på 10-persentilen i sommerhalvåret og 5-persentilen i vinterhalvåret.

Avsluttende merknader til reindriftsinteressene for framlagte utbyggingsprosjekt

Etter sluttbefaringene i uke 37 og 38 i forbindelse med konsesjonssøknadene har NVE i brev av 30.9.16 krevd en utredning av konsekvenser for reindrifta i Åarjel Njaarke sijte (vestsida av Namsen). Dette med bakgrunn i at de reindriftsfaglige høringspartene konkluderte med at de aktuelle konsesjonssøknadene for småkraftverkene i Åarjel Njaarke sitje ikke ga god nok informasjon om konsekvensene for reindrifta.

Fylkesmannen mener dette kravet er en riktig vurdering av NVE og vi imøteser en utredning som kan bidra til en samlet reindriftsfaglig vurdering av de fire prosjektene.

Med hilsen

Bjørnar Wiseth (e.f.)
Miljøverndirektør

Øystein Lorentsen
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Saksbehandlere:

Reindriftsavdelingen: Svein Bjørk - 74 13 80 57
Reindriftsavdelingen: Elsemari Iversen - 74 13 80 55
Miljøvernavdelingen: Øystein Lorentsen - 74 16 80 67

Kopi til:

Ulvig Kiær AS	Sandøla gård Hengbruvn 43	7670 Grong
Namdal Kraft AS	c/o Knut Berger	7892 Trones
Nord-Trøndelag Fylkeskommune	pb 2560	7735 Steinkjer
Miljødirektoratet	pb 5672 Sluppen	7485 Trondheim
Naturvernforbundet Nord-Trøndelag	pb 132	7702 Steinkjer
Nord-Trøndelag Turistforening		7501 Stjørdal